

Innspill til regjeringsplattformen fra Arkivforbundet

Arbeid med arkiv og dokumentasjonsforvaltning har vesentlige funksjoner i samfunnet, som muligheter for innsyn i forvaltningens saksdokumenter, dokumentasjon av den enkeltes rettigheter, likebehandling, grunnlag for forskning og forutsetning for digitalisering av forvaltningen. Likevel mangler langt på vei politikk og strategier for arkivfeltet. I 2017 sikret Arbeiderpartiet (hadde saksordførere), Senterpartiet og SV flertall for å få gjennomført en bred utredning av samfunnets innsats med arkiver, med støtte fra Venstre og KrF. Dette var et av de viktigste vedtakene for arkivsektoren de seneste årene. Dette var et forslag etter et representantforslag. (Dokument 8:139 S (2016-2017), Innstilling 484 S (2016-2017)).

Vedtaket er formulert slik: «Stortinget ber regjeringen iverksette en bred utredning av samfunnets arkivfunksjoner, med særlig vekt på regionale arkivtjenester, nasjonalt samspill og håndtering av digitale utfordringer.»

Vi kan ikke se at vedtaket om en bred arkivutredning er fulgt opp. Det er senere gjennomført en NOU, men denne hadde sterkt fokus på nødvendig forarbeid til lovrevisjon. Det finnes heller ingen nasjonal arkivstrategi som andre sektorer har, eksempelvis folkemusikk eller bibliotekfeltet (Venstres statssekretær lovet i møte med Arkivforbundet at arbeid med en slik strategi skal igangsettes, men da i etterkant av at arkivloven ble endelig behandlet, en tidsramme i starten av 2022). Det er igangsatt et arbeid med ny arkivlov, og vi understreker betydningen av at dette arbeidet får prioritet. Det var opprinnelig planlagt at loven skulle vært klar til utsendelse i en bred høring før sommeren 2021.

Vi ser at SVs program har gode formuleringer om økt kunnskap om kildekritikk og økt digitalisering og tilgjengeliggjøring av kulturarven. Særlig Senterpartiet vier stor plass til å bekjempe feilinformasjon og falske nyheter i sitt program, og at kildekritikk må styrkes i skolen. Økt digitalisering av offentlige og private arkiver løftes frem som et av punktene til Senterpartiet som løsningsforslag. Dessuten vil tilgang på det som er digitalt bidra til at alle får korrekt og oppdatert kunnskap uansett bosted.

I regjeringsplattformen fra 2018 gikk de borgerlige partiene inn for en større satsing på digitalisering av arkivsektoren. Og det må sies de har levert med store bevilgninger til felles satsinger til Arkivverket og Nasjonalbiblioteket.

Forslag til innhold i regjeringsplattformen;

- at regjeringen ønsker en satsing på tilgjengeliggjøring og digitalisering av kulturarven.
- at regjeringen ønsker å jobbe for større åpenhet i forvaltningen for å styrke likebehandling og rettsvernet til innbyggerne.
- at regjeringen vil arbeide for å bekjempe falske nyheter, ved blant annet å bedre tilgangen til arkivkilder, og dokumentasjon fra det offentlige
- at regjeringen vil arbeide for at viktig rettighetsdokumentasjon blir tatt vare på uansett hvem som utfører tjenesten.
- at regjeringen vil styrke arbeidet med samfunnets arkiver ved å satse på økt kapasitet, kompetanse og utviklingsmuligheter i lokale og regionale arkivtjenester.